

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2002
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ**

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παρακάτω κείμενο:

Omnia sunt misera in bellis civilibus, sed nihil miserius quam ipsa victoria: ea victores ferociores impotentioresque reddit, ut, etiamsi natura tales non sint, necessitate esse cogantur. Bellorum enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor, sed etiam ut victor obsequatur iis, quorum auxilio victoria parta sit.

.....

.....

Pleni omnes sunt libri, plenae sapientium voces, plena exemplorum vetustas; quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet. Quam multas imagines fortissimorum virorum -non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum- scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt!

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ουσιαστικά:

exitus: την αφαιρετική ενικού αριθμού και τη γενική πληθυντικού αριθμού

auxilio: την αιτιατική ενικού αριθμού και τη γενική πληθυντικού αριθμού

libri: την ονομαστική και την αφαιρετική ενικού αριθμού

lumen: τη γενική ενικού αριθμού και την αιτιατική πληθυντικού αριθμού

imagines: την κλητική ενικού αριθμού και τη δοτική πληθυντικού αριθμού.

Μονάδες 5

β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω αντωνυμίες:

nihil: τη γενική ενικού αριθμού

ipsa: την ονομαστική ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

tales: τη γενική ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

quorum: την αιτιατική ενικού αριθμού στο αρσενικό γένος

nobis: τη δοτική ενικού αριθμού στο τρίτο πρόσωπο.

Μονάδες 5

- γ. **misera, ferociores:** Να γράψετε τους άλλους δύο βαθμούς των επιθέτων (να διατηρηθούν η πτώση, το γένος και ο αριθμός τους) και τους τρεις βαθμούς των αντιστοίχων επιρρημάτων.
Μονάδες 5
- 2.α. **fiant:** Να κλίνετε το ρήμα στην προστακτική του ενεστώτα και να γράψετε τα τρία γένη του γερουνδιακού στην ονομαστική του ενικού αριθμού.
Μονάδες 5
- β. **obsequatur:** Να γράψετε την ίδια έγκλιση στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό σε όλους τους χρόνους (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο).
Μονάδες 5
- γ. Στα παρακάτω ρήματα να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:
reddit: το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα και του παρακειμένου στη φωνή που βρίσκεται.
cogantur: το απαρέμφατο του ενεστώτα και το απαρέμφατο του μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται.
velit: το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα και του μέλλοντα.
iacerent: το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα και του παρακειμένου στη φωνή που βρίσκεται.
reliquerunt: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού και του υπερσυντελικού στη φωνή που βρίσκεται.
Μονάδες 5
- 3.α. **quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet:**
Να μετατρέψετε τον υποθετικό λόγο έτσι, ώστε να εκφράζει υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα στο παρελθόν.
Μονάδες 5
- β. **ut necessitate esse cogantur:**
Να αναγνωρίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της.
Μονάδες 5
- γ. **nihil miserius quam ipsa victoria:**
Να διατυπώσετε με διαφορετικό τρόπο το β' όρο της σύγκρισης.
Μονάδες 5
- 4.α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους παρακάτω όρους:
civilibus, ferociores, exitus, auxilio, ad imitandum, nobis.
Μονάδες 6
- β. **Bellorum enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor:**
Να επαναδιατυπώσετε τις παραπάνω προτάσεις, αφού τις εξαρτήσετε από το: **Cicero dixit.**
Μονάδες 9